

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ М. А. ГОЛУБЦЯ “РЕТРОСПЕКТИВА І ПЕРСПЕКТИВА ЛІСОВОЇ ТИПОЛОГІЇ”

Голубець М. А. Ретроспектива і перспектива лісової типології. – Львів: Поллі, 2007. – 78 с.

Наукова спільнота побачила вихід монографії М. А. Голубця “Ретроспектива і перспектива лісової типології”. Книга є надзвичайно своєчасною та заповнює пробіл з ряду питань: проблем класифікації лісів в Україні, пошук способів утвердження лісівничо-екологічної типології, як фундаментального розділу лісознавства та наукової основи лісництва, організації і ведення лісового господарства.

У монографії розглянуті важливі питання класифікації лісових рослинних угруповань, як необхідно етапу будь-якого дослідження, що стосується опису лісового покриву, систематизації лісогосподарських угідь та їх індикації, опрацювання наукових основ раціональної лісоексплуатації, лісовідновлення, захисного лісорозведення, рекреаційного використання, картування лісових масивів, тощо. Надано характеристику типів класифікації лісових угруповань, наведені їх переваги та недоліки. Особливу увагу приділено питанням створення класифікації лісових екосистем, що базувалася б на системологічній єдності просторово-географічних, структурно-функціональних і виробничо-господарських ознаках. Висвітлено питання охорони лісів в контексті реалізації програми сталого розвитку. Надано рекомендації щодо ведення лісового господарства на типологічній основі, що, на думку М. А. Голубця, є найважливішою передумовою успішного лісокористування, лісовідновлення та лісорозведення, збільшення лісистості, захисту лісів від шкідників і хвороб, підвищення стійкості лісових екосистем до руйнівних зовнішніх чинників.

У першому розділі монографії – “Ретроспектива” – представлений огляд історії класифікації лісових рослинних угруповань. відмічено, що в Україні розвивалися, переважно, дві таксономічні школи – лісівничо-екологічна і фітоценологічна. Принцип флористичної франко-швейцарської школи Браун-Бланке серед українських дослідників поки не набув розповсюдження. В цьому ж розділі автором

наводиться методологія фітоценологічної та флористичної класифікацій лісів. Показано, що лісівничо-екологічна типологія є найфундаментальнішою, найприроднішою та найкраще відповідає виробничим потребам в Україні.

У монографії подано підходи до формування таких фундаментальних понять типології лісів як “едатоп”, “тип лісу”, та ін.

У другому розділі монографії – “Перспектива” – описано загальну схему типологічної класифікації лісів. Для прикладу наведений фрагмент типологічної класифікації лісів Українських Карпат. Показано, що концепція однакової просторової розмірності досліджуваних геоботаніками – типів фітоценозу, лісівниками – типів лісу та екосистимологами – типів біогеоценозу, відкриває нові теоретичні й науково-організаційні можливості комплексних досліджень лісових і післялісових територій, поглиблення таких досліджень та їхньої результативності для лісогосподарського виробництва.

Далі, у підсумках, наведені узагальнені положення класифікації лісових рослинних угруповань, що розробляються в книзі.

У монографії М. А. Голубця “Ретроспектива і перспектива лісової типології” наведена раціоналізована лісівничо-екологічна типологія, не можемо погодитись з автором, що вона, враховуючи чисельні переваги перед аналогами, має стати предметом широкого обґрунтування в середовищах науковців, працівників виробництва, фахівців суміжних галузей знання, зокрема геоботаніків, біогеоценологів та екосистемологів.

В. І. Ніколайчук
доктор біологічних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України

Отримано: 9 січня 2007 р.
Прийнято до друку: 19 січня 2007 р.